gemeente
Alphen Chaam

cittaslow

Gemeente Alphen-Chaam is CittaSlow gecertificeerd. Cittaslow is het internationale keurmerk voor gemeenten die op het gebied van leefomgeving, landschap, streekproducten, gastvrijheid, milieu, infrastructuur, cultuurhistorie en behoud van identiteit tot de top behoren.

"Dwars door Galder"

Gemeente Alphen-Chaam heet u van harte welkom op het ommetje Balleman. Alphen-Chaam heeft eigenlijk alles wat voor recreanten en toeristen de moeite waard is; een rijke historie, water, bossen, heide en biedt een oase van rust en ruimte. Het startpunt van dit ommetje is bij de St. Jacobskapel te Galder; hier is parkeergelegenheid. In deze folder vindt u de kaart en informatie over bezienswaardigheden langs de route.
Veel wandelplezier toegewenst!

1. Markdal

Aan uw linkerzijde ziet u het Vonderpad richting het beekdal van de Mark. In 2004 werd de reconstructie van het Markdal voltooid en sindsdien is de visstand in de Mark aanzienlijk verbeterd. Vogels in het Markdal zijn de oeverzwaluw en de ijsvogel, die beiden hun nesten bouwen aan de oevers van de Mark. 's Winters zijn er Canadese ganzen en de wintertaling.

2. Mattheus School

De school is in mei 1883 in gebruik genomen. Voor deze tijd werd in de 17e en 18e eeuw les gegeven in daartoe gehuurde kamerruimte en vanaf 1800 in de St. Jacobskapel te Galder. Voorafgaand aan de bouw had de keuze voor een geschikte locatie van de nieuwe school veel voeten in aarde. Intriges door verschillende inwoners, gemeenteraad, geestelijken en zelfs de minister waren aan de orde van de dag. Uit de archieven blijkt dat alleen burgemeester Van den Borch hierin een stabiele en onpartijdige factor was.

Aandachtspunten voor de wandelaar

- de ommetjes zijn gemarkeerd met routepaaltjes, door middel van onderbordjes met de naam van het ommetje is aangegeven op welke route u zich bevindt
- behoudens de openbare wegen zijn de ommetjes alleen toegankelijk voor wandelaars tussen zonsopkomst en zonsondergang
- waar de ommetjes over particulier terrein lopen kunnen nadere bepalingen gelden (bijvoorbeeld honden niet toegestaan), let op de bebording
- laat gewassen en vee en andere dieren met rust, voeder dieren niet en laat geen hekken open staan
- tijdens natte perioden is het raadzaam laarzen te dragen
- de ommetjes zijn niet geschikt voor wandelwagens en mensen die slecht ter been zijn

© 2014 Regie, vormgeving en cartografie: Antea Group - Foto's: Ilse Foto enZo - Fotowerkgroep Mark&Lei - Chaamse Fotoclub - Frans van Zijderveld, Natuurmonumenten - Omslagfoto: Erwin Goossens

gemeente Alphen Chaam
anteagroup
Provincie Noord-Brabant
Natuurvereniging Mark en Lei
VVV
Natuurmonumenten
staatsbosbeheer
Waterschap Brabantse Delta
ZLTO

De ommetjes zijn mede tot stand gekomen in samenwerking met: heemkundekringen Paulus van Daesdonck, Carel de Roij en Ledevaert.

deze witte hoek afsnijden

5,3 KM

Ommetje Balleman

Ommetje Balleman 5,3 km

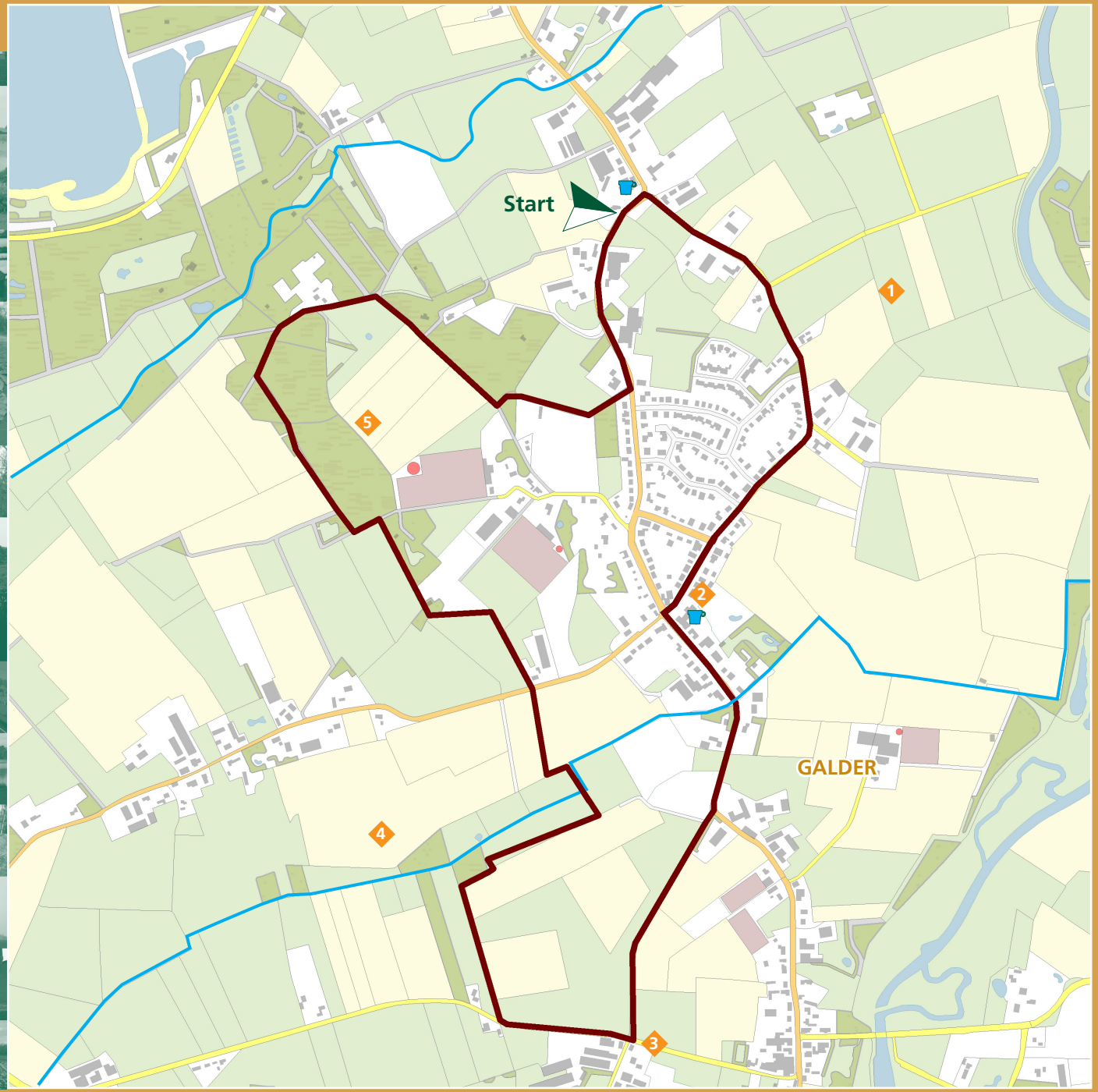

3. Hoeve De Paal

Naast het woonhuis staat vanaf het midden van de 19e eeuw langs deze onder België vallende weg Grenspaal 219. Oorspronkelijk liep de grens dwars door de hoeve heen, tussen het woonhuis en de stal. Bij de hermeting van 1950 werd de grens rond de hoeve getrokken, waardoor het gehele gebouw op Belgisch grondgebied kwam te liggen. De leeftijd van de boerderij is niet bekend, mogelijk stond de hoeve er al bij de scheiding van de noordelijke en zuidelijke Nederlanden in 1648.

4. Kerselsche beek en Balleman

De oudste vermeldingen van de naam Balleman stamt uit begin 16e eeuw. De naam is waarschijnlijk een verbastering van het woord ‘balie’ wat een draaiboom betekend. In het gebied waren voorheen draaibomen aanwezig voor het vee. Loodrecht op de Kerschelsche Beek liggen nog enkele smalle langgerekte percelen. Deze zijn kenmerkend voor de verdeling van gemeenschapsgronden in een beekdal. Dit gebied stond bekend als ‘De Neringe’ en is een voormalig veengebied. De naam Neringe betekent laagte (‘nederinge’). Het grootste deel is afgegraven rond 1700 voor turfwinning.

5. Randwalduin

Het bosgebied ten westen van Galder is vanwege de ouderdom aangewezen als historische groenstructuur. Kenmerkend is de noord-zuid lopende Hegakker, een historische scheiding tussen cultuurgronden (akkers) en de woeste gronden met de volgende functies: vee- en wildkering, bescherming tegen stuifzand en productie van onder andere hakhout. In het bosgebied direct aan de westzijde van Galder lag vermoedelijk een randwalduin, die door afgravingen slechts op enkele punten nog herkenbaar is. Aan de westzijde van de randwalduin ligt een laagte die bekend staat als het ‘Galders Moer’. Deze laagte bestond vroeger uit veen. De contouren zijn momenteel nog steeds te herkennen. Kleine stuifduinen zijn te herkennen aan kleine dennenbosjes in het agrarische open landschap.

